T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/120
KARAR NO : 2025/346
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: Davacı şirket tarafından, davalı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile aralarında akdedilen sözleşmeye aykırı işlemler nedeniyle, uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : R. R. E. E. Ü. S. v. T. A.
Vekili : Av. U. A. G.
Davalı : DSİ Genel Müdürlüğü
Vekilleri : Av. G. U. , Av. E. T. ,
Av. G. Ç. , Av. İ. U. T.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davalı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) ile aralarında akdedilen Su Kullanım Hakkı Sözleşme hükümleri uyarınca, davalı tarafından işletilen Çekerek (Süreyyabey) Barajından bırakılması zorunlu olan can suyunun 15/02/2023 - 05/04/2023 tarihleri arasında nehir yatağına bırakılmaması suretiyle, işlenen haksız fiil ve sözleşmeye aykırılık sonucunda, elektrik üretiminde kullanılabilecek suyun santrale gelmemesi ve üretim yapılamaması nedeniyle uğradığı zararın karşılığı 81.471 ABD Dolarının, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 05/04/2023 tarihinden itibaren devlet bankalarının yabancı paraya işlettiği en yüksek mevduat faizi ile birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Ankara 10. Asliye Ticaret Mahkemesi 19/10/2023 tarih ve E.2023/713, K.2023/761 sayılı kararı ile, taraflar arasındaki uyuşmazlık hakkında yargılama yapmaya Asliye Hukuk Mahkemesinin görevli bulunduğu gerekçesiyle, HMK'nın 114/c maddesi gereğince mahkemelerinin görevsizliğine, HMK'nın 115/2 maddesi gereğince dava şartı yokluğundan usulden reddine, talep halinde dosyanın Ankara Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Davacı vekilinin talebi üzerine dosya Ankara 20. Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmiştir.

3. Davalı vekili, süresinde sunduğu cevap dilekçesinde, *"Su Kullanım Hakkı Anlaşmasının"* bir idari sözleşme olduğunu, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

4. **Ankara 20. Asliye Hukuk Mahkemesi 05/09/2024 tarih ve E.2023/513 sayılı kararı** ile, taraflar arasındaki sözleşmenin özel hukuk sözleşmesi niteliğinde olması, uyuşmazlığın niteliği dikkate alındığında kesinleşen Asliye Ticaret Mahkemesinin görevsizlik kararındaki gerekçe de dikkate alındığında, görevli mahkemenin asliye hukuk mahkemesi olduğu gerekçesiyle, davalı vekilinin yargı yoluna ilişkin itirazının reddine karar vermiştir.

5. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebiyle başvurulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

6. Danıştay Başsavcısı, su kullanım hakkı sözleşmesi ile kurulmuş bulunan kamu hukuku ilişkisinin gereklerine aykırı olarak davalı idarece gerçekleştirilen eylemler nedeniyle oluştuğu iddia olunan zararın tazmini için açılan davada, yargısal denetimin, idari yargı yerince yapılması gerektiği görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek, dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İdarî sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaların görüm ve çözümünde 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanununun 2. maddesinin (1-c) işaretli bendi uyarınca idarî yargı mercileri görevlidir.

Bu itibarla, hangi sözleşmelerin idarî sözleşme olarak nitelendirileceğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Taraflarından birisi kamu tüzel kişisi olan, konusu kamu hizmetinin yürütülmesine ilişkin bulunan veya özel hukuku aşan hükümler içeren sözleşmeler idarî sözleşmelerdir.

"İdarî sözleşmelerin gerçek amacı kamu hizmetlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesine idare dışındaki kişilerin de katılmasını veya katkıda bulunmasını sağlamaktır. Bu katılma veya katkının oranı ne olursa olsun, idare hizmetin asıl sahibi ve sorumlusu olma durumunu korur. Bu durum ise, idare ile diğer âkidin hak ve ödevleri arasındaki dengenin idare yararına (lehine) bozulmasını zorunlu kılar. Sözleşmenin yürütülmesindeki aksaklık, sözleşme konusu hizmetin de aksamasına neden olacağından; idareye bunu önleme, gerekli tedbirleri alabilme olanağını tanımak zorunluluğu vardır. Ancak bu yolla hizmetten beklenen kamu yararı gerçekleşebilir ve sözleşmenin varlığı bunun bozulmasına (ihlâline) yol açmamış olur. İşte, idarî sözleşmelerde idare yararına olağanüstü hüküm ve şartların yer alması bu nedene dayanır. Bunlar, idarenin kamu hizmeti alanında sahip olduğu kamu hukuku yetkilerinin ve kamu gücünün uzantısı sayılırlar.

İdarî sözleşmelerin en belirgin niteliği idareye tanınan bu üstünlüktür. Uygulamada idarenin şu üstün hak ve yetkilerle donatıldığı görülmektedir.

- Diğer âkide sözleşme ile ilgili emir ve direktif verebilme yetkisi,

- Sözleşme hükümlerini kamu hizmetinin gereklerine göre tek yanlı değiştirebilme yetkisi,

- Sözleşmeyi tek yanlı olarak bozma (feshetme) yetkisi,

-Sözleşme konusu hizmetin yürütülmesinde veya sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesinde kusuru görülen âkide karşı zorlayıcı tedbirler uygulayabilme yetkisi,

- Diğer âkide özel sözleşmelerde rastlanamıyacak türden ağır külfetler yüklenmesi,

- Gerektiğinde sözleşme konusu hizmete (geçici veya sürekli olarak) el koyabilme ve bu amaçla diğer âkide ait araç, gereç ve tesisleri satın alabilme yetkisi.

Kuşkusuz, bu olağanüstü hak ve yetkilerin bir arada bulunması şart değildir. Bunlardan yalnız birinin varlığı dahi, gerektiğinde sözleşmenin «idarî» nitelikte sayılmasına yeterlidir. Doktrinde bunlara ek olarak bir de idarenin denetim yetkisinden söz edilmektedir. Yukarıda sayılan olağanüstü hak ve yetkilerin geçerliği zaten diğer âkidin işlem ve eylemlerinin sürekli denetim altında tutulmasına bağlıdır. " (YENİCE Kâzım, ESİN Yüksel, Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu İdarî Yargılama Usulû, 1983, s. 116-117)

Anayasanın 168. maddesi uyarınca Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan doğal kaynaklardan biri olan dere yatağından davacı şirketçe hangi şartlarda ve ne miktarda su alınarak elektrik üretilebileceğine ilişkin olarak Elektrik Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre davacı şirket ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında akdedilen Çekerek HES Elektrik Enerji Üretim Tesisinin Su Kullanım Hakkı ve İşletme Esaslarına İlişkin Anlaşma; elektrik üretimine ilişkin kamu hizmetinin ne şekilde yerine getirileceği hususunda idareye bir özel hukuk sözleşmesinde rastlanmayacak türden üstün hak ve yetkiler tanıyan hükümler içerdiğinden, idarî sözleşme niteliğindedir.

Bu itibarla, su kullanım hakkı sözleşmesi ile kurulmuş bulunan kamu hukuku ilişkisinin gereklerine aykırı olarak davalı idarece gerçekleştirilen eylemler nedeniyle oluştuğu iddia olunan zararın tazminine hükmedilmesi istemiyle açılan davada yargısal denetimin 2577 sayılı İdarî

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

Yargılama Usûlü Kanûnunun 2. maddesi uyarınca idarî yargı merciince yapılması gerekmektedir.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin E:2021/481, K:2022/ 46 sayılı kararı da bu yöndedir. "

7. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosyanın incelenmesinden; davalı DSİ Genel Müdürlüğü ile davacı arasında imzalanan Anlaşma'ya aykırı davranıldığı iddiasıyla uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır. Uyuşmazlığın hangi yargı yolunda çözülmesi gerektiği bu anlaşmanın idari sözleşme ya da özel hukuk sözleşmesi niteliğinde olup olmadığına göre belirlenecektir.

Bilindiği gibi, idari sözleşmeler, idarelerin tek yanlı, kamusal yetkiye dayanarak, kamu hizmetinin gereklerinin yerine getirilmesi için kamu yararı amacı ile taraflar arasında akdedilen ve idareye üstün hak ve yetkiler veren, gerektiğinde tek yanlı değişiklik ve fesih yetkisini de idareye tanıyan nitelikte sözleşmelerdir. Kamu idarelerinin özel hukuk alanında akdettikleri sözleşmeler ise idari sözleşme niteliği taşımayıp, özel hukuk kurallarına göre düzenlenmektedir.

Uyuşmazlığa konu Anlaşma'nın incelenmesinden; Anlaşma'da idareyi üstün yetkilerle donatan bir hüküm bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Somut olayda, davalı DSİ'nin hukuki statüsünden bağımsız olarak, Anlaşma'nın imzalanmasından sonra DSİ'ye tanınan imtiyazlı bir yetkiden, sözleşmeyi tek taraflı değiştirme, denetleme, cezai işlem tesis etme veya tek taraflı feshetme gibi üstün bir kamu gücünden söz etmek mümkün değildir. Anlaşma'da tarafların karşılıklı yükümlülüklerinin bulunduğu, tarafların bununla bağlı olduğu, uyuşmazlığın Anlaşma öncesindeki sürece ilişkin olmadığı ve Anlaşma hükümleri çerçevesinde özel hukuk sözleşmesi niteliğindeki Anlaşma'da düzenlenen hükümlere aykırı davranıldığı iddiasından kaynaklandığı anlaşıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerlerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin, rüzgâr enerjisi katkı payı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkla ilgili olarak 20.06.2022 tarihli ve 2022/258 E., 2022/408 K. sayılı ve 03.02.2025 tarihli ve 2024/491 E.„ 2025/86 K. sayılı kararlarında da benzer hususlar vurgulanmıştır.

Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun reddine karar verilmesi gerekmektedir."

III. İLGİLİ HUKUK

9. Anayasa'nın *"B. Yargı yolu"* başlıklı 125. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"...

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

10. Anayasa'nın *"III. Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi"* başlıklı 168. maddesi şöyledir:

"Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

11. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

" 1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

12. 2577 sayılı Kanun'un *"İptal ve tam yargı davaları"* başlıklı 12. maddesi şöyledir:

"İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu hususta kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır."

13. 2577 sayılı Kanun'un *"Doğrudan doğruya tam yargı davası açılması"* başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"1. İdari eylemlerden hakları ihlal edilmiş olanların idari dava açmadan önce, bu eylemleri yazılı bildirim üzerine veya başka süretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde ilgili idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri gereklidir. Bu isteklerin kısmen veya tamamen reddi halinde, bu konudaki işlemin tebliğini izleyen günden itibaren veya istek hakkında otuz gün içinde cevap verilmediği takdirde bu sürenin bittiği tarihten itibaren, dava süresi içinde dava açılabilir.

2. Görevli olmayan adli yargı mercilerine açılan tam yargı davasının görev yönünden reddi halinde sonradan idari yargı mercilerine açılacak davalarda, birinci fıkrada öngörülen idareye başvurma şartı aranmaz."

14. (4) No'lu Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (CBK) *"Kuruluş"* başlıklı 120. maddesi şöyledir:

"(1) Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, merkezi Ankara'da bulunan özel bütçeli Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

(2) Genel Müdürlüğün kısa adı DSİ'dir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

15. (4) No'lu CBK'nın "*Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri*" başlıklı 121. maddesinin 1. fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

" (1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:
a) Taşkın sular ve sellere karşı koruyucu tesisler meydana getirmek.
b) Sulama tesislerini kurmak, sulama sahalarında mevcut parsellerin tamamını veya aksamını gösterir harita ve planları yapmak veya yaptırmak ve icabı halinde kadastrosunu yaptırmak.
...
g) Bu maddede belirtilen tesislerin çalıştırma, bakım ve onarım dâhil işletmelerini yürütmek.
ğ) Bu maddede belirtilen işlerle ilgili olmak üzere rasat, tecrübe, istatistik, araştırma ve her türlü istikşaf işlerini yapmak; ezcümle toprağın cins ve karakterini, yetiştirilecek mahsul nevilerini ve elde edilecek zirai, iktisadi faydaları ve verimlilik derecelerini tespit etmek; bu mevzularda gerekirse ilgili bakanlık ve kurum ve kuruluşlardan faydalanmak, amenajman planları hazırlamak ve bunları temin edecekleri fayda ve ele alınmalarındaki zaruretlere göre seçmek, sıralamak ve Bakanlığa teklif etmek.
h) Bu maddede belirtilen işlerin her türlü etüt ve projelerini yapmak veya yaptırmak.
ı) Tesislerin yapılması hususunda her türlü mali imkânları araştırmak ve icabı halinde ortaklıklar kurulmasını Bakanlığa teklif etmek ve Cumhurbaşkanı kararı ile uzun vadeli iç ve dış istikrazlar yapmak..."

16. (4) No'lu CBK'nın *"Teşkilat"* başlıklı 122. maddesi şöyledir :

"(1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bir Genel Müdürün idaresi altında merkez teşkilatı ile merkez dışında bölge müdürlüklerinden ve bu Bölüme göre kurulacak işletmelerden teşekkül eder.
(2) Genel Müdür bu Bölümde ve diğer mevzuatta belirtilen görevleri yerine getirir. Genel Müdüre görevlerinde yardımcı olmak üzere beş Genel Müdür Yardımcısı görevlendirilebilir.
(3) Bölge müdürlükleri bir bölge merkez teşkilatı ile şube başmühendislikleri ve kısım mühendisliklerinden oluşur.
(4) Bölge müdürleri kendilerine bağlı teşkilatın amiri ve Genel Müdürlüğün temsilcisi olup bölgelerindeki uygulamalardan Genel Müdürlüğe karşı sorumludur."

17. 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir :

"(1) Bu Kanunun amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanmasıdır."

18. 6446 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir :

"(1) Bu Kanun; elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan veya perakende satışı, ithalat ve ihracatı, piyasa işletimi ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini kapsar."

19. Davacı ile davalı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında Çekerek HES üretim tesisi için Ankara 62. Noterliğince 14/08/2018 tarih ve 44105 sayı ile tescil edilen *"Su Kullanım Hakkı ve İşletme Esaslarına İlişkin Anlaşma"*nın (Anlaşma) *"Şirketin Yükümlülükleri"* başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"Hidroelektrik enerji üretim tesislerinin bulunduğu bölgenin havza gelişimine paralel olarak DSİ tarafından yürütülmekte olan çalışmalar çerçevesinde, havzadaki mevcut, inşa halinde ve mutasavver projeler (kesin proje, planlama, master plan, ön inceleme ve ilk etüt) kapsamında içme kullanma, turizm ve endüstri suyu temini, sulama, taşkın koruma ve enerji maksatları ile bunların dışında olabilecek başka maksatlara yönelik olarak diğer kuruluşlara ve tüzel kişilere tahsis

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

edilecek suların miktar ve zamanlamasını belirleyecek olan işletme planları DSİ tarafından yapılır ve şirkete bildirilir. Şirket bu planlara uymakla yükümlüdür..."

20. Anlaşmanın 5. maddesi şöyledir :

"Hidroelektrik enerji üretim tesisleri, DSİ tarafından belirlenecek menba ve mansap projelerindeki su kullanımı paternine göre işletilecektir Mücbir sebeplerden ve olağanüstü durumlardan dolayı su verilmemesi durumunda enerji üretiminde meydana gelebilecek azalma veya aksamalar sebebiyle şirket DSİ'den herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz."

21. Anlaşmanın 6. maddesi şöyledir :

"Mücbir sebepler, tabii afetler ve jeolojik sebeplerle meydana gelebilecek hasarlar sonucu bir üretim tesisinin üretim dışı kalması halinde üretimde ve enerji üretimi maksatlı taşınmazlar ile bunların mütemmim cüzlerinde oluşacak her türlü zarar şirkete aittir."

22. Anlaşmanın 14. maddesi şöyledir :

"Çeşitli sebeplerle santrale az su gelmesi halinde suyun az olduğu süre içerisinde üretim tesisinin çalıştırılamaması veya öngörülenden az enerji üretilmesi durumuna ait bütün risk ve sorumluluklar Şirkete aittir. Şirketin yatırım öncesi bu konuları incelediği ve projesini buna göre geliştirdiği kabul edilecektir."

23. Anlaşmanın 34. maddesi şöyledir :

"Bu anlaşma metninde yer almayan veya yer almış olsa bile uygulamada ortaya çıkabilecek sorunlar ile ilgili olarak taraflar arasında gerekirse ek protokol düzenlenir."

24. Anlaşmanın 35. maddesi şöyledir :

"Şirketin bu anlaşmanın herhangi bir maddesindeki sorumluluk ve yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde oluşacak her türlü zarar ziyan ve hukuki sorumluluk şirkette aittir. DSİ bu durumda anlaşmayı feshedebilir. Anlaşmanın feshi veya lisans süresinin sona ermesi halinde, Şirketin önceden oluşan hukuki sorumluluğu ortadan kalkmaz."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

25. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kanan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen usule uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

B. Esasın İncelenmesi

26. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

27. Dava, davacı şirket tarafından, davalı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) ile aralarında akdedilen mevcut sözleşmeye aykırı işlemler nedeniyle uğradığı zarar karşılığı 81.471 ABD Dolarının, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 05/04/2023 tarihinden itibaren devlet bankalarının yabancı paraya işlettiği en yüksek mevduat faizi ile birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

28. Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde, kamu hukukunu ilgilendiren yasalar olması nedeniyle, sözleşme aşamasına kadar yasaya dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde; sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekmekte ise de, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilse bile sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmayan, sözleşmeden doğan bir hak veya alacağın takibi niteliğini taşımayan, idarenin kamu gücüne dayanarak ve tek yanlı olarak tesis ettiği idari işlemlerin iptali istemiyle açılan veya bu nitelikteki idari işlemler nedeniyle doğan tazminat istemleri nedeniyle açılan davaların da idari yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği tartışmasızdır.

29. İdari sözleşmeler, idarelerin tek yanlı, kamusal yetkiye dayanarak, kamu hizmetinin gereklerinin yerine getirilmesi için kamu yararı amacı ile taraflar arasında akdedilen ve idareye üstün hak ve yetkiler veren, gerektiğinde tek yanlı değişiklik ve fesih yetkisini de idareye tanıyan nitelikte sözleşmelerdir. Kamu idarelerinin özel hukuk alanında akdettikleri sözleşmelerin ise; idari sözleşme niteliği taşımayıp, özel hukuk kurallarına göre düzenlendiği kuşkusuzdur.

30. Dosyanın incelenmesinden; Yozgat ve Tokat ili sınırları içerisinde tesis edilmesi planlanan Çekerek hidroelektrik santralı (HES) projesi ile ilgili olarak Enerji Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurumu (EPDK) tarafından 20/1/2011 tarihli ve EÜ/3553-8/2176 numaralı üretim lisansı verildiği, DSİ Genel Müdürlüğü ile davacı şirket arasında, 14/08/2018 tarihinde *"Çekerek Hidroelektrik Enerji Üretim Tesisinin Su Kullanım Hakkı ve İşletme Esaslarına İlişkin Anlaşma"* imzalandığı, davalı idare tarafından işletilen Süreyyabey (Çekerek) Barajının davacı şirkete ait Çekerek HES tesislerinin membasında yer aldığı ve şirketçe elektrik enerjisi üretilebilmesinin davalı idare tarafından işletilen Süreyyabey Barajından bırakılan su miktarına bağlı olduğu, davacı şirket tarafından haksız ve sözleşmeye aykırı şekilde, barajdan bırakılması gereken can suyunun Çekerek Barajı dipsavak vana odasındaki arızadan dolayı 15/02/2023- 05/04/2023 tarihleri arasında nehir yatağına bırakılmaması ve elektrik üretiminde kullanılacak suyun santrallere gelmemesi neticesinde üretim yapılamaması nedeniyle uğradığı zararın karşılığı 81.471 ABD Dolarının, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 05/04/2023 tarihinden itibaren devlet bankalarının yabancı paraya işlettiği en yüksek mevduat faizi ile birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

31. Buna göre, idarelerce mal veya hizmet alımı için sözleşme imzalanana kadar olan süreçte tesis edilen işlemlerin idari nitelikte olduğu kabul edilmekte ve bu aşamada ortaya çıkan anlaşmazlıkların çözümünün idari yargı yerlerine ve sözleşmenin akdedilmesinden sonraki aşamada idare ile yüklenici arasındaki sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün ise özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerine ait olduğu genel kabulü

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

doğrultusunda; sözleşme imzalandıktan sonra, taraflarca sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi sırasında, bir başka ifadeyle, sözleşme hükmünün uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

32. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danıştay Başsavcısının başvurusunun reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

05/05/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Muharrem
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin

KARŞI OY

Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki dere yatağından davacı şirketçe hangi şartlarda ve ne miktarda su alınarak elektrik üretilebileceğine ilişkin olarak Elektrik Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre davacı şirket ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında akdedilen Çekerek Hidroelektrik Enerji Üretim Tesisinin Su Kullanım Hakkı ve İşletme Esaslarına İlişkin Anlaşma; elektrik üretimine ilişkin kamu hizmetinin ne şekilde yerine getirileceği hususunda idareye bir özel hukuk sözleşmesinde rastlanmayacak türden üstün hak ve yetkiler tanıyan hükümler içermekte olup, idarî sözleşme niteliğindedir.

Bu itibarla, su kullanım hakkı sözleşmesi ile kurulmuş bulunan kamu hukuku ilişkisinin gereklerine aykırı olarak davalı idarece gerçekleştirilen eylemler nedeniyle oluştuğu iddia olunan zararın tazmini istemiyle açılan davada yargısal denetimin 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanûnunun 2. maddesi uyarınca idarî yargı merciince yapılması gerektiğinden, karara katılmıyoruz.

Üye Ahmet ARSLAN	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden v6/Vb7H - NV78H7Y - DwDpGkm - CeJU1I= ile erişebilirsin